

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VI МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ»

20-21 ЛЮТОГО 2025 РОКУ

м. Запоріжжя

<i>Крашевський А.В.</i> ВИКОРИСТАННЯ В МЕДИЦИНІ НЕЙРОКОМП'ЮТЕРНИХ ІНТЕРФЕЙСІВ: СВІТОГЛЯДНО-ЕТИЧНИЙ ПОГЛЯД	77
<i>Рудько Н.П., Іванченко Д.Г., Крісанова Н.В.</i> СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ МЕДИЦИНИ МАЙБУТНЬОГО	78
<i>Уварова О.О., Нігрецкул В.В.</i> ЩО СПОНУКАЄ АБІТУРІЄНТІВ ОБИРАТИ МЕДИЧНІ СТУДІЇ: МОТИВАЦІЯ ТА ІМІДЖ ПРОФЕСІЇ	79
<i>Фроленко А.М.</i> ВІДНОСИНИ ЛІКАРЯ-ПАЦІЄНТА І ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В МЕДИЦИНІ	80

СЕКЦІЯ 5. ДІТИ І ВІЙНА

<i>Боярська Л.М., Герасімчук Т.С.</i> ВПЛИВ ВІЙНИ НА МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ	83
<i>Іванько О.Г.</i> КВАДРОБІНГ – ЦЕ НЕ ТІЛЬКИ БІГ НАВКАРАЧКИ	84
<i>Курочкін М.Ю., Давидова А.Г., Капустін С.А.</i> РЕАБІЛІТАЦІЯ ВАЖКОХВОРОЇ ДИТИНИ: МЕДИКО-СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ	85
<i>Пацера М.В.</i> ДІЇ БАТЬКІВ ХВОРОЇ ДИТИНИ ПОЗА МЕЖАМИ УКРАЇНИ	86
<i>Редько І.І.</i> БЕЗПЕКА ТА ЗАХИСТ ДІТЕЙ В УМОВАХ ВІЙНИ	87
<i>Цупікова О.А.</i> ВПЛИВ ВІЙНИ НА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ	89

СЕКЦІЯ 6. ПРОБЛЕМИ МЕДИЧНОЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ

<i>Haidai N.V., Shapoval O.S., Serhiienko M.Yu., Deinychenko O.V., Onopchenko S.P.</i> PRACTICE-ORIENTED TRAINING OF STUDENTS IN OBSTETRICS AND GYNECOLOGY IN A BLENDED LEARNING FORMAT	90
<i>Губка В.О., Вільданов С.Р., Гайдаржі Є.І., Головка М.Г.</i> ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ КУРСІВ ЗА ВИБОРОМ ДЛЯ СТУДЕНТІВ-ВИПУСКНИКІВ НА КАФЕДРІ ГОСПІТАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ	91
<i>Дуюн І.Ф.</i> ВИКОРИСТАННЯ ОСВІТНІХ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОГО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ	92
<i>Земляний Я.В., Земляна Н.А.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ПРИ ВИКЛАДАННІ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	94
<i>Кандибей В.К.</i> РОЛЬ ВИКЛАДАЧА В ПОБУДОВІ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ І ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ	95
<i>Козиряцька С.А.</i> ВИКЛАДАННЯ ЕЛЕКТИВНОГО КУРСУ «ОСНОВИ ХРИСТІЯНСЬКОЇ ЕТИКИ І МОРАЛІ» СТУДЕНТАМ МЕДИЧНИХ ЗВО ЯК СКЛАДОВА ГУМАНІСТИЧНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТІ	96
<i>Крупей К.С.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ «МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ» В УМОВАХ ВІЙНИ: ІНТЕГРАЦІЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС	98
<i>Лукіна Г.М.</i> ПЕРЕВАГИ ТА ВИКЛИКИ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ НА ТЛІ ВОЄННОГО СТАНУ	100
<i>Марушко Ю.В., Бойко Н.С.</i> МИСТЕЦТВО СПІЛКУВАННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	102
<i>Масік Н.П.</i> ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ КЛІНІЧНОГО ПРОФІЛЮ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	104
<i>Мурзіна О.А.</i> ФАКТОРИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ЯКІСТЬ ДИСТАНЦІЙНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	105
<i>Назаренко О.В., Солов'юк О.О.</i> СПІЛКУВАННЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ СЬОГОДЕННЯ	106

Зрозуміло, що із впровадженням ШІ та робототехніки в медицину виникає ряд етичних та соціальних питань. Застосування ШІ знижує ймовірність помилок людини, підвищуючи ефективність, але може викликати соціальні та економічні наслідки, як втрата робочих місць і нові ризики пов'язані з перерозподілом праці, зміною ролі людини та необхідністю регулювання таких систем. Це важливо в умовах швидкого технологічного прогресу.

Майбутнє медицини з впровадженням ШІ та робототехніки продовжує еволюцію людського суспільства через нові технології для розуміння та впливу на матеріальні процеси, пов'язані зі здоров'ям людини. Для успішної інтеграції потрібно враховувати переваги та ризики, зберігаючи баланс між технологічним прогресом і соціальною відповідальністю, забезпечуючи безпеку даних та запобігаючи шкідливим наслідкам від використання ШІ.

У контексті філософії матеріалізму медичні технології, включаючи ШІ та робототехніку, є природним продовженням наукових та технічних досягнень, заснованих на матеріальних процесах. Вони відкривають нові горизонти в медичній практиці, але потребують уважного аналізу соціальних, етичних та технічних наслідків.

Список використаних джерел

1. Martin KD. Critical and Clinical Cartographies: Architecture, Robotics, Medicine, Philosophy. Edinburg, Scotland: Edinburgh University Press; 2017. Ecologies of corporeal space; pp. 187–204.
2. Surgery in space. Panesar SS, Ashkan K. Br J Surg. 2018; 105: 1234–1243. doi: 10.1002/bjs.10908.
3. Using AI and computer vision to analyze technical proficiency in robotic surgery. Yang JH, Goodman ED, Dawes AJ, et al. Surg Endosc. 2023; 37: 3010–3017. doi: 10.1007/s00464-022-09781

ВИКОРИСТАННЯ В МЕДИЦИНІ НЕЙРОКОМП'ЮТЕРНИХ ІНТЕРФЕЙСІВ: СВІТОГЛЯДНО-ЕТИЧНИЙ ПОГЛЯД

*Крашевський Артем Володимирович, аспірант
кафедри патологічної фізіології з курсом нормальної фізіології;
Науковий керівник: Утюж Ірина Геннадіївна,
доктор філософських наук, професор,
завідувач кафедри суспільних дисциплін,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

Розвиток нейрокомп'ютерних інтерфейсів (НКИ) — технологій, які дозволяють створювати прямий зв'язок між мозком та комп'ютерними системами — відкриває нові горизонти для медицини, але водночас породжує серйозні етичні та філософські питання. У медицині НКИ пропонують революційні рішення для лікування важких неврологічних розладів при таких захворюваннях, як бічний аміотрофічний склероз, інсульт головного мозку, ушкодження спинного мозку, м'язові дистрофії, хронічні периферійні нейропатії, деяких психічних хвороб, а також покращення якості життя людей з ампутованими кінцівками [2]. Серед ключових прикладів можна назвати: відновлення рухової активності через роботизовані протези, керовані думками; лікування депресії чи епілепсії за допомогою нейростимуляції; повернення мовних здібностей через декодування мозкових сигналів [3].

Попри ці досягнення, варто розглянути етичні аспекти використання НКИ:

- Автономія пацієнта (використання НКИ ставить під сумнів традиційні уявлення про автономію пацієнта — наприклад, чи залишається пацієнт автономним, якщо його рішення частково визначаються алгоритмами?);
- Ризики для приватності (НКИ збирають чутливі дані про мозкову активність, що створює ризики для приватності, адже такі дані можуть бути використані без згоди пацієнта для комерційних чи навіть злочинних цілей);

- Нерівність у доступі (доступ до НКІ може бути обмеженим через високу вартість, що посилює соціальну нерівність у сфері охорони здоров'я) [1].
Крім того, поява НКІ викликає низку філософських питань:
- Зміна уявлення про тіло (НКІ змінюють межі між тілом і технологією: чи можна вважати роботизовану руку, керовану НКІ, частиною тіла?);
- Ідентичність і свідомість (взаємодія НКІ з мозком може змінити суб'єктивне сприйняття себе — наприклад, чи залишається людина тією ж особистістю, якщо її поведінку та думки змінюють нейростимулятори?);
- Межі людської природи (НКІ можна розглядати як інструмент трансгуманізму, що прагне розширити можливості людини) [1].

Використання НКІ у медицині може також мати і соціальні наслідки. Наприклад, якщо НКІ стають засобом покращення когнітивних або фізичних здібностей, виникає ризик дискримінації між тими, хто має доступ до технологій, і тими, хто не може їх використовувати. Крім того, зміна уявлення про норму (наприклад, щодо розумових здібностей) може викликати соціальний тиск на людей, які не бажають використовувати НКІ.

Таким чином, нейрокомп'ютерні інтерфейси відкривають нові можливості для медицини, але водночас кидають виклик усталеним філософським категоріям. Питання автономії, ідентичності, відповідальності та доступності технологій залишаються відкритими і потребують ґрунтовної розробки.

Список використаних джерел

1. Gurtner, D.M. (2021). Neuralink and Beyond: Challenges of Creating an Enhanced Human. In FOLIA - Fribourg Open Library and Archive.
2. Kawala-Sterniuk, A., Browarska, N., Al-Bakri, A., Pelc, M., Zygarlicki, J., Sidikova, M., Martinek, R., & Gorzelanczyk, E. J. (2021). Summary of over Fifty Years with Brain-Computer Interfaces—A Review. *Brain Sciences*, 11(1), 43.
3. Peksa, J., & Mamchur, D. (2023). State-of-the-Art on Brain-Computer Interface Technology. *Sensors*, 23(13), 6001.

СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ МЕДИЦИНИ МАЙБУТНЬОГО

*Рудько Наталія Петрівна, канд. біол. наук, ст. викладач,
Іванченко Дмитро Григорович, д-р фарм. наук, професор,
Крісанова Наталія Вікторівна, канд. біол. наук, доцент,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

Сучасна медицина розвивається в умовах стрімкого розвитку інформаційних технологій, біомедичної науки та загального управління здоров'ям населення. Застосування цифрових технологій у медицині як вирішує, так і створює різноманітні проблеми. У будь-якому випадку поєднання новітніх технологій та медицини має сприяти вдосконаленню лікування.

В умовах швидкого розвитку технологій та зростання обсягу даних медична парадигма поступово переходить від традиційного лікування до персоналізованої профілактики. Цей зсув фокусу зумовлений не лише новими можливостями, які надає біомедична інженерія та генетика, але й необхідністю реагувати на виклики, що постають перед системою охорони здоров'я.

Основні аспекти цієї трансформації:

- інтеграція технологій — використання штучного інтелекту, телемедицини та великих даних стає невід'ємною частиною медичного процесу, змінюючи способи діагностики та лікування;